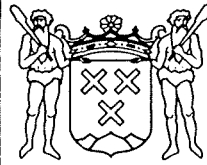

Gemeentelijke Archiefdienst

Postbus 35
4600 AA Bergen op Zoom

Blokstallen 2
4611 WB Bergen op Zoom
Telefoon (01640) 41930/41931

Gemeente
Bergen op Zoom

Aan de heer J. Zuurdeeg

Uw kenmerk:

Uw brief d.d.:

Onderwerp: kerk St. Maartensdijk

Ons kenmerk: *VH/3*

Toestelnummer:

Datum: 5 september 1988

Nr.:

Bijlagen:

Beste collega,

Graag je aandacht voor het navolgende.

In de Grote Kerk van Bergen op Zoom bevindt zich in de zogenaamde Rode Kapel op de (uiteraard rood) beschilderde pilaren de afbeelding van afwisselend twee gekruiste pijlen en een rood wapenschild met daarop één groot en vier kleinere, gele krukenkruizen (zie bijgaande fotokopie).

In het boekje 'Langs de Oude Zeeuwse Kerken' (Baarn, 1975) komt een interieurfoto van de kerk van St. Maartensdijk voor, waarop één van de pilaren te zien is, waarop hetzelfde wapenschild, alsmede gekruiste pijlen, gestoken door de Bourgondische vuurslag. De bewerkers van het boekje beweren dat het schild het wapen van Borsselen is. Dit klopt niet (Borsselen : in zwart een zilveren dwarsbalk, in de zijtakken gecombineerd met andere kwartieren, zoals Zuylen, in rood drie gouden zuilen).

Uit onderzoekingen elders, blijkt het schild dat van St. Sebastiaan te zijn, dat ook gevoerd werd door de schuttersgilden van de handboog, onder meer te Middelburg.

Mijn vraag luidt nu : is er te St. Maartensdijk een dergelijk gilde bekend, had dit een kapel of altaar in de kerk nabij of tegen de genoemde pilaar. Mijn verzoek is : mij een foto of kleurendia te lenen van genoemde beschildering. Mocht u deze niet kunnen leveren, dan wil ik graag eens met een fotograaf langs komen (liefst in het weekeinde) om een opname

Het Gemeente-archief is geopend van maandag t/m donderdag van 9.00-12.30 en van 13.30-17.00 uur en vrijdag van 9.00-12.30 uur.
Avondopenstelling: dinsdagavond van 19.00-21.00 uur (stukken tevoren aanvragen).

Bij antwoord s v p. onderwerp, datum en nummer vermelden.

Postrekening 1078108 t n v. Gemeente Bergen op Zoom
Bankrekening 52.50 44 388 Algemene Bank Nederland.

Gemeentelijke Archiefdienst

**Gemeente
Bergen op Zoom**

te maken. Mocht u soms nog meer fotowensen m.b.t. de kerk hebben,
dan kunnen wij die wellicht tegelijk vervullen.

Uw berichten afwachtend en dankend voor de moeite,

Met vriendelijke groet,

(Willem van Ham).

SINT MAARTENSDIJK. Interieur van het schip naar het oosten, met 54
in de noordwand van het koor de doorgang naar de voormalige graf-
kapel. Op de voorgrond rechts de zuil beschilderd met o.a. de Bour-
gondische vuurslag en het wapen van Van Borssele.

STAV
Seroc
geflan
loper

gemeente tholen

Aan W. van Ham
gemeentearchivaris
Blokstallen 2
4611 WB Bergen op Zoom

uw brief van: 5 sept. '88 ons nr.: 2491 bijl.: div. sint-maartensdijk, 22 sept. 1988
verz.:

onderwerp:

Beste Collega,

Naar aanleiding van bovengenoemd schrijven moet ik u helaas medelen dat er van een handbooggilde in St.-Maartensdijk niets bekend is, noch van een kapel in de Maartenskerk gewijd aan Sint Sebastiaan of St. Joris (Archief Nassause Domeinraad inventaris Drossaers). Het enige wat ik over bogen te St. Maartensdijk heb gevonden zijn twee verbodsbepalingen betreffende het jagen en schieten met bussen en bogen in de keur van Floris van Egmond van 1518.

Van het Cloveniersgilde te St. Maartensdijk is een rekening over tien jaar van 1635 - 1644 bewaard gebleven. In deze rekening zijn geen aanwijzingen te vinden over de naam van een Patroonheilige of een andere naam. (Inv. St. Maartensdijk, inv.nr. 572). De doelen van dit gilde lagen aan de oostzijde van de smalstad.

Mogelijk was de patroonheilige van het handbooggilde echter St. Joris. Deze naam wordt als naam van een huis aan de oostzijde van de Markt genoemd in de rekening van de Ned. Herv. Kerk van 1581.

Ook het gilde van de "schutters van den Cruysboghe" te Tholen had St. Joris als patroonheilige. Dit blijkt uit artikel 24 van de keur van dit gilde van 1555 (regist 90) waarin is vermeld dat de schutters op de avond van St.-Joris op de vesper in de kerk moesten komen en op de dag van St. Joris de mis moesten bijwonen.

Bijgesloten gaan de gevraagde foto's alsmede levensbeschrijvingen van St. Joris en St. Sebastiaan.

Met vriendelijke groet,

Hans Zuurdeeg
J.P.B. Zuurdeeg, archivaris.